BU SAYIDA:

İslâm imparatorluğu
Kurmak isteyen hükümdar

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

ÇİZGİDİYARI
CUMHURİYET

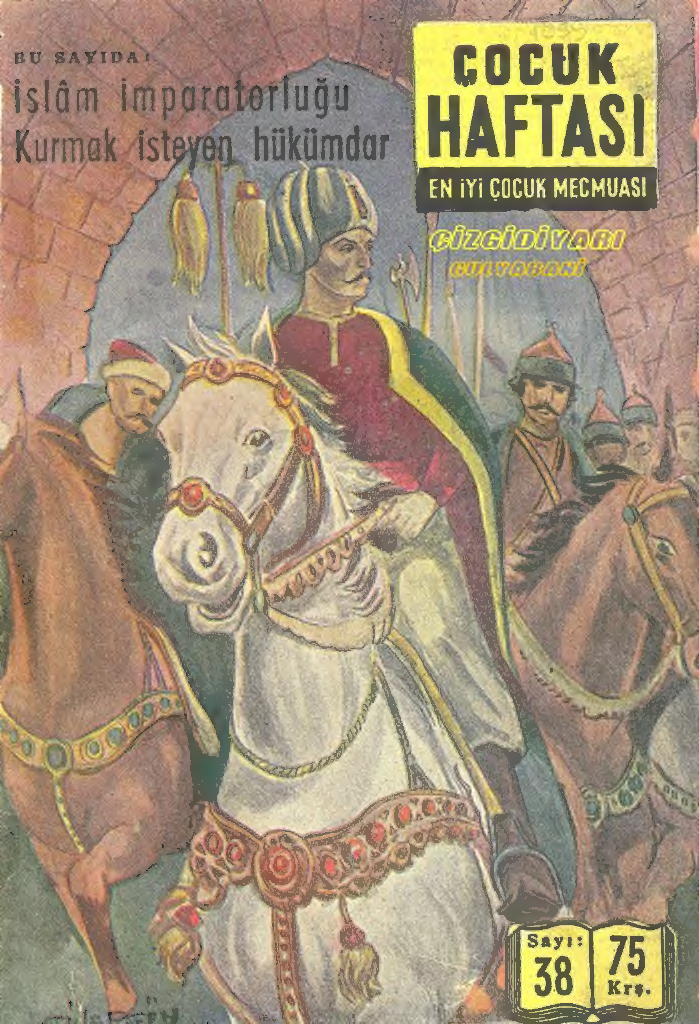

Sayı: 38

75 Krş.

NASREDDİN HOCANIN TORUNU HIZIR DENİZALTI ÜLKESİNDE

yazan: H.F.VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

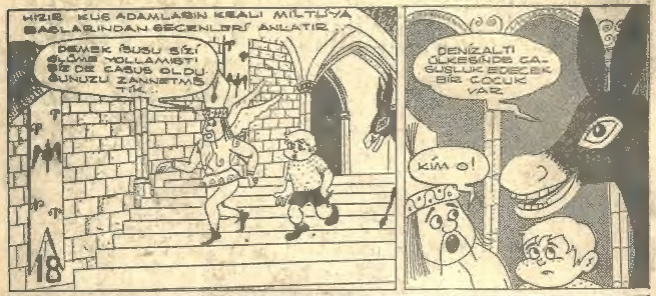

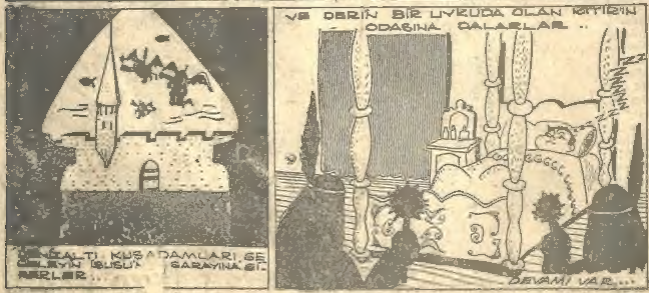

İslâm imparatorluğu kurmak isteyen hükümdar

YAVUZ SELİM

KANUNİ'NİN babası, Fatih'in torunu ve II. Beyazıt'ın oğlu olan ve Yavuz lâkabını almış olan Birinci Selim, Osmanlı hükümdarı olur olmaz önce kendisine isyan eve Anadolu'da hükümdarlıklarını ilân etmeğe kalkışan kardeşleriyle uğraştı ve onların çıkartıkları karışıklıkları bastırdıktan sonra başını Doğuya ve Güneye çevirdi.

Onun büyük bir düşüncesi vardı. Bütün islâm hükümetlerini birleştirip büyük İslâm İmparatorluğunu kurmak ve Batı hıristiyanlığına karşı bütün müslümanları bir bayrak altında toplamak.

Yavuz Anadolu'daki küçük beylikleri bayrağı altına alarak önce Şah İsmail'e karşı hareket etti. 23 Ağustos 1514'te Çaldıran zaferini kazandı. Tebriz'e kadar ilerledi, Şah İsmail tamamiyle mağlûp oldu. Ordusu dağıldı, canını dar kurtardı.

1515'te Kemah zaptedildi. Dulgadir ülkesi Osmanlı topraklarına katıldı. Aynı yıl Diyarbakır bölgesinin merkez kalesi, 1516'da Kürdistan zaptedildi.

5 Haziran 1516'da Yavuz İstanbul'dan ayrıldı, Artık Mısır seferine gidiyordu. İkinci sınır komşusu olan Konsu-Gavri ile kozunu paylaşacaktı. 24 Ağustosta Halep yakınlarında bulunan Merci-Dabık'ta Mısır ve Suriye ordusu ile karşılaştı. Çetin savaşı kazandı ve ona Suriye yolu açıldı. 22 Ocak 1517 de Ridaniye zaferini kazandı. Artık ona Mısır'ın Kahire kapıları açılmıştı.

Konsu-Gavri'nin yerine geçen Mısır komutanı Tomanbay'ı da tamamiyle mağlûp eden Yavuz, Mısır'a hâkim oldu. Hicaz da Osmanlı İmparatorluğu'na katıldı. Yavuz böylece Osmanlı hükümdarlığına İslâm Halifeliğini de katmış bulunuyordu.

Yeryar isyanları bastırarak, bir taraftan da Barbaros gibi çok şanlı bir denizci kumandanla anlaşarak, kuzey Irak'taki işleri de temizleyip İstanbul'a dönen Yavuz Selim, genç denilecek bir yaşta bir çıban yüzünden 21 Eylül 1520 de ölmeydi, büyük ülküsüne erişecekti.

Okuyucularımıza Açık Teşekkür

İki hafta kadar önce satışa çıkan 1959 ÇOCUK HAFTASI YILLIĞI, çok kısa bir zaman içinde satılmış ve tükenmiştir. Sevgili okuyucularımızın Yıllığımıza karşı gösterdikleri alâkaya candan teşekkür ederiz. Yıllığı alamamış olan kardeşlerimiz, yıllık olan arkadaşlarından faydalanabilirler. Yıllığı alamayanlar üzülmesinler, okullar, tatil olur olmaz çıkaracağımız 1959 ÇOCUK HAFTASI YAZLIĞI'nın hazırlıklarına şimdiden başlamış bulunuyoruz. Yazlıkta da, Yıllık'ta olduğu gibi, içinde yüzlerce mevzu, faydalı bilgiler, oyunlar, eğlenceler, resimler romanlar bulunacak, tatilde en büyük arkadaşımız olacaktır. Sevgili okuyucularımızdan özür dileyerek rica ederiz. Elimizde bir büsbütün olsun kalmadığından, bizden ÇOCUK HAFTASI YILLIĞI istememeleri. İmdilik hazırlamakta olduğumuz ÇOCUK HAFTASI YAZLIĞI'nı daha çok basıp okuyucularımızın hiçbirini Yazlık'tan mahrum etmemeğe gayret edeceğiz.

CENGİZ HAN'IN hazinesi

YAZAN: APTULLAH ZİYA KOZANOĞLU

— 13 —

İkisi de karşılarında, elinde büyük bir kafes içinde dört güvercinle Kaan'ı görünce donup kaldılar.

Çakır iki elini yanına koyup Güllü Gelin'e işaret verdi.

Fakat bu işareti, gelinden önce Kaan gördü.

— Elterin! çözebildin demek? diye sordu. Sende bizden misin, yoksa?

Sonra birden o korkunç, çok gürültüsünü andıran kahkahalarını arka arkaya savurdu:

BÜYÜCÜ

Güllü Gelin'e, Kaan sordu:

— Artık saçlarına gül takamıyacağına göre sana Güllü Gelin diyemeyiz.

— Bu bana taktığınız ad mı?

— Evet!

— Çok güzel, beğendim.

Böyle kalsın!

— Senin asıl adını öğrensek?

— Margarit!

— Çok güzel! Manası ne?

— Bu da bir çiçek adı.

— Biz sana Gobi çölünde gül bulup takamıyacağız. Adın eskisi gibi Margarit kalsın.

— Siz herşeyi başarırsınız. Buna inandım. Beni avlayacak kadar zorlu bir insanınız var!

Çakır güldü:

— Kimin kimi avladığı daha belli değil!

Margarit, Çakır'a cevap ver-

— Siz bir büyücüsünüz! Ateşte yakılmaya layık bir büyücü...

meyi yersiz bulmuş ki, tekrar Kaan'a döndü:

— Kel oğlanlar gibi börkünü başından hiç çıkarmıyorsun, saçların ne renk?

Kaan utancından kıpkırmızı kesildi.

Çakır söze karıştı:

— Morumsu kara saçlıdır.

Sonra Kaan'a döndü:

— Çıkar börkünü de kara saçlarını görsün!

Kaan:

— Çok yorgunum! dedi.

— Ben çıkarayım destur verirsen?

— Becerebilir misin?

— Evet!

Çakır yürüdü, eskiden adı ile sanı ile Keloğlan diye çağrılan Kaan'ın başından börkünü çekip çıkardı.

Margarit'e eliyle okşadığı kara saçlarını gösterdi:

— Çok güzel değil mi?

Margarit, dudak büktü:

— Çok kara, manda yelesine benziyor!

— Ya ne renk saç hoşunuza gider!?

— Kumral!

— Yanındaki frenk delikanlılarınki gibi?

— Öyle!

Çakır, elini Kaan'ın başından geçirdi:

— Aslında bunlar da ala renkli, dedi. Sen yanlış görmüşsün!

Margarit'in güzel gözleri korku ve dehşetle açıldı.

— Fakat! diye kekeledi. Az önce kara, kapkara idiler.

— Sen yanlış görmüşsün!

— Kendi saçlarını nasıl sarı olarak görüyorsam onunkileri de kara olarak bu gözlerimle gördüm.

Çakır içini çekti:

— Sizde göz hastalığı var!

— Senin gözlerin hasta!

— Kendi saçlarınızı da sarı olarak görüyorsunuz!

— Ya ne renkteler ki?

— Yeşil mi? Aman büyük Meryem...

Margarit omuzlarına dökülen saçlarına baktı, yeşil renkte idiler.

Sonra, kül rengi olmuş yüzünü onlara döndürdü, ikisi de gülüyordu.

— Siz bir büyücüsünüz! diye inledi. Ateşte yakılmağa layık biriyi büyücü.

Çakır güldü:

— Sen de ateşte yakılmağa layıksın!

— Ben ne yaptım ki?

— Sen de bu hakanları işlemez deli oğlanı büyüleyip kendine bağladın. Sen de büyücüsün.

Kaan yürüdü, Çakır'ın yanına geldi.

— Bakalım ilk önce hangimizi yakacaklar, diye alay etti.

Sonra Çakır'ın kulağına eğildi:

— Bana ilk önce sen yanacaksın gibi geliyor!

ALTI BAŞLI TAY

— Gobi çölü burasıdan başlar! dedi Çakır. Artık ağaç yok, göl yok, bulut yok. Yer çıplak, gök çıplak, gündüz güneş yakar, gece dondurur.

Margarit hiçbir şeyden korkmuyordu.

— Hazreti Musa'yı Sina çölünde kudret helvası gönderip aç bırakmayan Tanrı elbette beni ve güvercinlerimi aç komaz, diye omuz silkti.

Fakat Kaan keskin gözleri ile Margarit'in kafeslerindeki güvercinleri araştırmıştı.

— Çok garip! dedi. Güvercinler Tanrı helvasını beklemektense Karakurum darısını yemeyi kurtaklarına daha uygun bulmuşlar. Biri eksik.

Margarit kafeslere eğildi:

— Amaan ulu Hazreti İsa! dedi. Güvercinimi çalmışlar!

Sonra Çakır'a döndü:

— Sen çaldın! diye haykırdı.

Çakır'ın hiç de gülecek hali yoktu.

— Karnım tok iken güvercin etı yememi dedi. Kendi kaçmış!

— Nasıl kaçar? Kafes kapalı!

Kaan bu işi pek önemli bulmamıştı.

— Bırakın yahu! dedi İçinizden biri bunu biliyor. Güvercinin ha biri eksik, ha biri fazla. Yeter ki, su tulumu ve buğday taşıyan develerimiz kaçmasın!

Çölde ilerleyeli çok olmuştu. Birden uzakta bir yıkık şehir gözüktü.

Kaan:

— Çölde bir kent var Çakır! diye seslendi.

Çakır:

— Evet! dedi. Orhun yazıtlarında Türklerin büyük kahramanı Gültekin'in anıtı.

Yanına vardılar. Bazı yerleri yıkılmış, bazı yerleri yeni yapılmış gibi canlı büyük bir anıt ile karşılaştılar.

Margarit, ağzı şaşkınlığından kulaklarına kadar yayılmıştı:

— Bu mezar kimin dediniz? diye tekrar sordu.

Çakır:

— Büyük Türk kahramanı Gültekin'in anıt ve kabridir.

— Cengiz Hanın dedesi Oğuz Handan daha da eski mi?

— Hayırı Gültekin, yedi kişi ile dağa çıkıp yedi milyon Çin ordusuna kafa tutan Kutlu Hanın oğlu, Bilge Hanın kardeşidir.

Bu anıt-kabir, Kaan'ın da başını döndürmüştü:

— Yani, Gültekin, Oğuz Han torunlarından değil mi?

Çakır, canı sıkılmış gibi burnunu büzdü:

(Devamı gelecek sayıda)

İLİM

GEÇEN HAFTA merhum Fevzi Çakmak'ın 4 kelimede özelleştiği hayat düsturundan söz açmıştım. Bu hafta bunlardan İLİM üzerinde duracağım.

İLİM, es kısa deyimle: Bilmek demektir. Ama rastgele bilmek, birşeyler öğrenmek değildir. Bir insanın ömrü boyunca öğrendiği şeyler BİLGİ'dir. İLİM ise herşeyin, kâinatta bir nizam içinde olup bitenlerin sebebini, HAKİKAT'i bilmektir ki, buna: BİLİM de diyoruz.

Tabiatta olduğu gibi, insan toplumunda da birçok olaylar meydana gelir. Bu olayların iç yüzünü, olduğu gibi, tam olarak bilemiyoruz. Herkes başka türlü anlatıyor, DOĞRUSU her zaman öğrenilemiyor. Öğrenilemiyor anıma, o olan işin bir OLUŞ şekli ve hali vardır ve o HAKİKAT'tir. İLİM, şu veya bu tefsirleri kabul etmez; hakikati bulunceya kadar uğraşır. Hakikatı öğreninceye kadar da bir hükme varmaz, durur..

Biz, ŞAHIS olarak da TOPLUM olarak da hareketlerimizi, kararlarımızı İLİM'e yani HAKİKAT'a dayatmalıyız. Yarım yamalak bilgilerle, hakikatına varılmamış çeşitli söylentilerle yetinip bir hükme varmak aslâ doğru değildir. Temelde, madde olarak İLİM'e, tek olan HAKİKAT'a dayanmak zorundayız. Mareşal da işte bunu başta gösteriyor.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ATALAR SÖZÜ

Atın yürügenin al
Yüğrük çıkarsa talihin...

BİLE BİLE işe yaramaz bir at alınmıyacağı gibi, faydasız işler de yapılmaz. Her teşebbüste az-çok bir fayda gözetilmelidir. Ama teşebbüs ve çalışma sonunda, beklenen ve umulandan daha fazla şey elde edilirse o da zabasıdır. Bu atalarsözündeki YÜRÜGEN kelimesi (yürüyüşü iyi olan) demektir. YÜĞRÜK ise (koşu atı) anlamına gelir

Ay Alleğin

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

ŞUNDAN - BUNDAN

YAZAN: SADIK ÖVET

SON GÜNLERDE karşınızdığınız kitaplar içinde güzel fıkralar okudun. Tarihinizle ilgili olduklarından için, size de yazmayı faydalı buldum. Dinlenme günlerinizde bunları okumakla akılmayacağınızı sanırım. Zaten tarihimiz bize ders olacak fıkra, hâtıra ve olaylarla doludur. Okullarda ders kitabı olarak karşınızda bulunan Tarihi yalnız siz okumuyorunuz. Büyükleriniz canı sıkılınca, tarihe ait yazılar okurlar. Hattâ tahsili bırakmış, iş güç sahibi olmuş insanlar bile, gazetelerdeki tarihi romanları meraklı takip ederler. İçinizden: «Tarihi okuyorum, fakat aklımda tutamıyorum» diyenler çıkar. Böyle şey olamaz. İnsan kendine nasıl iftira edebilir? Kitabı bir daha göz atılırsa, pekâlâ akılda kalır. Şurada birkaç görüler fıkraları okumak da, tarihi size sevdirir. Hem terbiyemiz bakımından tarihi bilmeyen, sevmeyen çocuğun övünecek nesi kalır?

Şimdi Gazneli Mahmud'a ait bir fıkra ile başlayalım. Evvelâ Gazneli Mahmud'un nasıl bir insan olduğunu hatırlamak doğru olur. Bu büyük Türk hükümdarı sanat adamıdır. Fakat hayatının büyük kısmı seferlerde, savaşlarda geçmiştir. Edebiyatı, güzel sanatları korumuş, adalet için yaptığı işlere dillere destan olmuştur. Doğruluğuna ait şöyle bir hâtıra anlatılır:

Birgün Gazneli Mahmud'un huzuruna, tebaasından hıristiyan bir adam çıkar, yalvararak:

— Hükümdarım, isim vermek istemiyorum, sözü geçen ve yüksek bir mevkii olan birini evime, namusuma tecavüz etti, bu yetişmiyormuş gibi, beni evimden de attı. Hâlâ orada bulunuyor. Büyüklüğünüze inanıyorum, beni kurtarın, diye ağlamağa başlar. Gazneli dinler:

— Ben akşama bu işi düzeltirim, sen üzülme, biraz bekle! der!

Geceleyin geç vakit, sarayın ileri gelenlerile beraber yola çıkar, adamın evini bulur. Her taraf karanlıktır. Etrafındakiler ışık yakmak isterlerse de, Gazneli lüzüm olmadığını söyler, sessizce odalara bakar. Nihayet yatak odasına girer. Keskin kılıcını çektiği gibi, kim olduğunu bilmediği yatakta yatanın, vücudunu, olduğu hızı ile vurmağa başlar. Yanındakiler ışığı yakıp yorganı kaldırınca, Gazneli Mahmud kanlar içinde yatana bakar ve sevincinden gözyaşları döker:

— Sana çok şükür Yarabbi! Bana gelen adamın anlattığına göre bunu yapan zorbanın, oğlum olmasın aklıma gelmiş ve onunla karşılaşınca, öldüremiyeceğimden korkmuştum. Onun için sizlere ışık yaktırmamıştım. Çok sevinçliyim ki bu haksızlığı yapan oğlum değilmiş, der.

Türk tarihinde, haksızlığa karşı kim olursa olsun düşünmeden hareket eden ve cezasını veren daha çok büyükler vardır. Bir başka fıkra daha:

Kanuni, kaftanını heykelin üzerine attı: — Bakmak günahsa kimse görmesin, dedi.

Gazneli Mahmut

Osmanlı İmparatorluğu zamanında resme, heykele daha doğrusu plâstik sanatlara önem verilmemişti. Çünkü o zamanın din anlayışına göre, resim yapmak, heykel meydana getirmek günah ve yasaktı. Bunun için o zamanın sanatkârları ancak yazı ile yetinmişler, bu alanda çok ileri gitmişlerdi. İmparatorluğun en yüksek devirlerinde anlayışlı padişahlar gelmiş, hattâ Fatih Sultan Mehmet, İtalya'dan ressam Belliniyi getirterek, hem kendi resmini, hem de birçok tablolar yaptırmakla sarayı süslemişti. Fakat oğlu II. Bayazıt bebeasından bu sanat anlayışının göstermemiş, müslümanlık geleneğine uymuyor, diye bu güzel tabloları yaktırmak cesaretsizliğini göstermişti. Bu gibi sanatlara diğer veren padişahlardan birisi de Kanuni Sultan Süleyman'dır. Kanuni Viyana'yı kuşatmadan evvel, Budapeşte'ye girdiği zaman bu güzel şehirde sarayla, bahçeler vardı. Saraylarda resimler, bahçelerde süs olarak heykeller bulunuyordu. Hele bu çiçekli bahçelerin birisinin önünde, yola bakan tarafta bir ejderha heykeli dikilmişti ki, Osmanlıların daima ilgisini çekiyordu. O zamanın Şeyhülislâmı bunu görünce:

— Bu heykeli kırmak lâzımdır. Çünkü bu tasvirdir. Bu dinimize haramdır, demişti. Şeyhülislâmın bu sözlerini duyanlar hemen kazma kürekle bu değerli heykeli kırmağa kalkışmışlardı. Bunu üzerine padişah çok kızmış, oraya koşmuş ve kendisini tutamamıştı:

— Bu sanat eserini kırmağa elinizi nasıl varır. Bunu yapmak haram, bakmak yasak ise, kimse bakmasın, çaresi bulunur, diye bağırmış ve sırtından kaftanını ve şalını çıkarıp o sanat eseri ejderhanın üzerine atarak örtmüştü. Tabiî kimse elini uzatamamış, bu güzel heykel de kırılmaktan kurtulmuştu.

Türk tarihinde, örnekleri savaşlarda geçen, böyle büyük hükümdarlar da çıkmıştı.

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

Boş yerleri doldurunuz:

Türkiye'de görülen başlıca üç iklimin adları nedir?

1 — ..... iklimi, 2 — ..... iklimi, 3 — ..... iklimi.

Aşağıdaki cümlelerin doğrularına D, yanlışlarına Y koyun:

1 — Akdeniz bölgesinde yaz ayları yağışlıdır.

2 — Türkiye'nin kıyılarından içeri gidildikçe iklim sertleşmeye başlar.

3 — Denize yakınlık ve uzaklık iklime tesir etmez.

4 — Kıyılara paralel olan dağlar, rüzgârın içeri girmesine engel olur.

5 — Türkiye'nin en bol yağmur alan bölgesi Doğu bölgesidir.

Toprağı kuvvetlendirmek için ..... kullanılır

Gübre iki çeşittir:

1 — ....., 2 — .....

Aşağıda yazılı gübrelerin tabii olanlarına T, sunî olanlarına S harfi koyarak ayırınız:

Potaslı gübre — Azotlu gübre — Kan balık, gübresi — Fosforlu gübre — Çöplükler.

Çiftçinin, köylünün istemediklerini cümlelerde yerlerine koyunuz:

Kuraklık, dolu, sel, su baskını, don, çekirge.

1 — Su yolları, arkalar, cetveller, barajlar ..... karşı evvelden yapılır.

2 — Ilâçların hazırlanması, ziraat memurlarının yetiştirilmesi ..... için yapılır.

3 — Bulutlar gibi dolaşan ..... sürüleri bitkilere çok zarar verir.

4 — Radyo kış günleri çiftçilere geceleyin ..... olup olmayacağını haber verir.

5 — Köylünün, çiftçinin zarara girmemesi için ..... Vekâleti uğraşır.

6 — Zarara uğrayan çiftçi ve köylüye ..... Bankası yardım eder

Haritadaki sınırlar hangi imparatorluğu gösteriyor? Üzerine yazın.

Uygun kelimeleri cümlelerde kullanınız:

Orta Asya'da kurulan ilk Türk İmparatorluğu ..... İmparatorluğudur:

Çin — Hun — Roma

Hun Türklerinin en ünlü hâkanı ..... dır.

Anibal — Sezar — Mete

Mete milâttan ..... yaşadı.

Önce — Sonra

Hunların Tanrılarına × koyunuz:

Yer — Güneş — Gök — Ay — Deniz

Boş cümleleri doldurunuz, uygun kelimelere × koyunuz:

III. Selim ..... yılında padişah oldu.

1826 — 1841 — 1789

İslâhat Devri kimin zamanında başladı?

Genç Osman — III. Selim — II. Mahmut

III. Selim'in kurduğu asker ocağına ..... denir.

Yeniçeri — Sipahi — Nizamıcedid

Osmanlı İmparatorluğunda ilk ayaklanan ..... oldu.

Yunanistan — Bulgaristan — Sırbistan

III. Ahmet — III. Selim — II. Mahmut

Yeniçeri ocağını ortadan kaldıran ..... dır.

Kavalalı Mehmet Ali Paşa'ya ..... idaresi verildi

Suriye'nin — Mısır'ın — Fas'ın

Canavarın HAZİNELERİ

Dede Korkut'tan

YAZAN: ENVER BEHNAN ŞAPOLYO

— IV —

O GÜZELİ'NİN kahraman Basat'ı, korkunç canavarın tılsımlı gözünü kör etmiş, fakat henüz öldürememişti. Şimdi sıra onun vücudünün kalkmasına gelmişti. Bu işi nasıl başaracaktı? Bu da pek kolay değildi. Koca canavar acılar içinde her tarafta dolaşıyor, Basat'ı arıyordu. Tepegöz'ün onun aradığını görünce, Basat hemen koyunların bulunduğu ağıla kaçtı. Biraz sonra Tepegöz o dev vücuduyle ağıldan içeri girerek koyunları elile birer birer yoklamaya başladı. Eğer ağılın içinde Basat'ı elime geçirse onu elleri arasında ezivereceksi. Basat köşeye sanmış, korkusundan titriyordu. O kendi elile kapana girmişti. Artık onu bir harikuladelik kurtaramıyecekti. Tepegöz, koyunları tutup tutup ağıldan dışarı fırlatıyordu. Fırlattığı bir koçun boynuzu Tepegöz'ün parmağına deyiverdi. Peri anasının parmağına takmış olduğu sihirli yüzük yere düştü. Bunu gören Basat can havliyle yüzüğü kapıp kendi parmağına takıverdi. Tepegöz yüzüğünü bulamayınca:

— Eyvah bütün tılsımımı kaybettiimi diye bağırdı.

Basat!

— Artık elimdesin! dedi.

— Bire mel'un demek sahirli yüzüğümü ele geçirdun öyle mi?

Basat:

— Tepegöz son dakikalarını yaşıyorsun!

— Yüzüğüm parmağında mı?

— Evet!

Tepegöz, iri hançerini çıkarıp Basat'a saplad, fakat hançer onu kesmedi. Artık Tepegöz'ün bütün ümidi kesilmiş ölümünü bekliyordu. Birdenbire yere çöktü ve hazin bir sesle:

— Basat şu mağaradaki sandığı gördün mü?

— Gördüm!

— Orada benim hazinem var. Allah onu sana kısmet etmiş. Onların hepsi senindir.

Basat hemen sandığın yanına gitti. Bu sandığın kapağını açar açmaz içinde eski sarı altınlarla elmaslar ve incilerle dolu bir hazine bulunduğunu gördü. Basat altınlarla meşgul olurken Tepegöz son hamlesini yaparak Basat'ın üzerine saldırdı, fakat Basat eğilerek onun kolları arasından kurtuldu.

Tepegöz o sat'ın arkasını bir türlü bırakmıyordu Basat da onu öldürmeden Oğuzeline dönmemeye and içmişti. Fakat bir türlü bu koca canavarı öldürmek için yanına yanaşamıyordu. Şayet bu canavar Basat'ı tutmuş olsa onu çiy çiy yiyecekti. Basat'ın en büyük korkusu ona yem olmaktı. Hele hazineyi gördükten sonra Basat'ın heyecanı daha fazla artmıştı. Ölmemek, öldürmek lâzımdı. Bu hazinelerle saraylar kuracak, ömrü boyunca rahat bir hayat yaşıyacaktı. Birdenbire Tepegöz'ün sesi duyuldu:

— Hey oğul! Anladım ki er geç sen beni öldüreceksin. Bütün hazinelerimin vârisi de sen olacaksın. Mağaranın duvarında biri kınlı, diğeri kınsız iki kılıcım var. Benim başımı o kınsız kılıç keser. Var onu al başımı kes! dedi.

Basat mağaraya koşarak duvarda asılı olan kınsız kılıcı eline aldı. Basat:

— Tepegöz ölüme hazır mısın?

— Kadir Mevlâm böyle yazmış, ne idem! dedikten sonra:

Gösüm gözüm
yalnız gözüm
Tek gözle ben
Oğuzlini sindirmişim
Ala gözden ayırdın
yiğit beni
Kadir Mevlâm seni
de tatlı canından
ayırsın.

Deyip Basat'a sordu:

— Yiğit yerin ne yerdir? Umudun nedir? Gök Bayrak taşıyan Han'ın kimdir? Savaşta en cesur alpiniz kimdir? Ak sakalı babanın adı nedir? Alp Eren, Eren adını gizlemek ayıptır.

Basat gür bir sesle:

— Adım Basat'tır.

— Demek beni yeden koç yiğit senmiş öyle mi?

— Tepegöz, son dakikalarını yaşıyorsun!

— Turdum Gün Orlaç'tır. Umudum Tenri emridir. Gök Bayrak taşıyan Hanımız Bayındır'dır. Savaşta kahramanımız Salur oğlu Kâzân'dır. Atamın adını sorarsan Kuba Ağaç, anam adı Kafan Aslan, Babamın adı Aruz Koca'dır

Tepegöz:

— Ya yiğit! Şimdi kim olduğunu anladım. Sen yiğit oğlu yiğitmişsin. Kardeşsiz bu dünyada yaşanır mı? Gel bana kıyma! diye yalvardı. Basat:

Bire sen, ak sakallı babamı ağlatmışsın
Ak pürçekli anamı sızlatmışsın
Kardaşım Kayan'ı öldürmüşsün
Akça yüzlü yengemi dul etmişsin
Ala gözlü bebekleri öksüz komuşsun
Nasıl olur da ben seni sağ korum?

Dedikten sonra Tepegöz'ün üzerine kılıcıyla saldırdı. Tepegöz hiç kımıldamadan ona mukadder olan ölümü bekliyordu. Bu sihirli kılıç canavarın boynuna değer değmez baş koparak yere düştü. Tepegöz ölürken gök gürültüsüne benzeyen sesler hâsıl oldu. Bu gürültüden bütün Oğuzeli bir korku içinde kaldı. Basat Tepegöz'e açgılık eden Gönül Koca ile Yapağlı Kocayı çağırdı. Onlara:

— Git Oğuzeline haber sal. Onlara de ki Basat Tepegöz'ü öldürdü. Şadlık etsinler. Bu iki ihtiyar koşa koşa Oğuzeline haber saldılar. Fakat kimse bu devin öldüğüne bir türlü inanamıyorlardı. Yiğitler silâhlanarak Tepegöz'ün mağarası olan Salahana Kayasına geldiler. Basat ayakta Tepegöz'ün kanlı vücudü ise boylu boyunca yerde yatıyordu. Babası Aruz Koca oğluna doğru koşarak boynuna sarıldı ve ona:

— Yiğit oğlum. Demek Tepegöz'ü öldürdün öyle mi?

— Oğuzeli kurtuldu. Artık rahatlık günleri geldi. dedi.

Oğuz Beyleri Aruz Kocayı tebrik ettiler. Beyler Tepegöz'ün başını alıp Oğuzeline getirdiler. Aruz Koca ile Basat, Tepegöz'ün mücevherlerle dolu sandığını bir katıra yükleterek evlerine götürdüler. Bundan sonra Korkut Ata gelerek s zı ile şadlık çaldı. Halk sevinç içinde yiyip içtiler. İşte bu suretle Oğuzeli bu korkunç canavardan kurtuldu. Aslan Basat da kılıcının hakkı olarak büyük servetlere sahip olup mutlu günler yaşadı.

GELECEK SAYIDA :
D E R S E H A N

Bölüğüne son emrini Kanı ile yazan yüzbaşı

Şiddetli bir yaz ortası... Irak'ın en sıcak günlerinden biri. Güneş bütün cepheyi yakıyor, kavuruyor âdeta. Bu şiddetli sıcağın tesirile etrafta bulunan tarlalar ve mer'alar içinde kurumuş otların arasıra tutuştukları bile görülüyor.

Altıncı Türk Ordusunun bir piyade alayı, Felâhiye civarında mevzilenmiş, günlerdenberi düşmanın sonu gelmiyen amansız hücumlarına karşı koymağa gayret ediyor. Düşmanın saldırışı, engin bir denizden kopan dalgaların kabara kabara sahillere çarpışına benziyordu. Fakat kahraman piyade alayımız, kuduran dalgalar gibi saldıran düşmana karşı kayalar gibi mukavemet ediyordu.

Yazık ki, bu şiddetli karşı koyuş esnasında erlerimizden birçoğu ve iki teğmenimizle, 2. Bölük Kumandanı Yüzbaşı Muzaffer de ağır bir şekilde yaralanmıştı. Bilhassa yüzbaşının yarası cidden çok ağırdı. Fazla kan kaybediyordu. Sağ memesinin üstünden giren kurşun, göğsünün ön üssünü harabetmişti.

Yüzbaşı Muzaffer, cılız bir ağacın titrek gölgesi altında bir iki dakika dinlendikten sonra, zaferinin canlı ve hazin bir hâtırası olan yarasına bakıyor. Yanında bulunan sıhhiye erlerine:

«Göğsümün sağ tarafının pek harap olduğunu görüyorum. Bu kanı durdurmak imkânsız... En iyisi bana bir kalem verin... Bölüğüme bir iki şey yazmak istiyorum.» diyor.

Fakat kalem bulunamıyor. Yüzbaşı makine gibi bir hareketle yerden ince, uzun bir çöp alıyor. Cebinden kullanılmış bir mektup zarfı çıkarıyor, çöpü kanına batırarak, bölüğüne son emrini yazıyor:

«Bölüğümün gösterdiği kahramanlık ve cesaretten çok memnunum. Kötü talih, beni sizlerden çok çabuk ayırdı. Fakat ruhen ve kalben daima sizlerle beraberim. Şayet yanınıza dönmezsem, hakkınızı helâl edin, arkadaşlarım... Bölüğümün kumandasını Teğmen Şükrü'ye bırakıyorum... Bana güvendiğiniz ve itaat ettiğiniz gibi ona da sadık kalınız. Allahaısmarladık, yavrularım... Tanrı yüzünüzü güldürsün...»

Yüzbaşı ağlıyordu... Doya doya savaşmanın hakikî lezzetini ve tadını tadamadan arkadaşlarından ayrıldığına üzülüyordu.

Kumandanlarının emrini alan bölük herşeyi unutarak siperlerinden dışarı fırladı. Çılgınlar gibi, kudurmuş dalga misâli saldıran düşmanla kaynaştılar bir anda... «Allah Allah!» nidaları ve kızgın çöl güneşi altında parıldıyan Türk süngüsü düşman kanıyla kızarmıştı.

Ali Cülmüt SOYCAN

BİR YERİNE İKİ

Yaşlı bayan hizmetçisine:

— Kızım yatmadan evvel benim yatağıma bir şişe sıcak su koy. Romatizmalarım için doktor tavsiye etti. Sakın unutma, olur mu?

— Olur bayancığım.

Gece, yaşlı bayan yatağında iki şişe gördü. Hizmetçisini çağırdı:

— Bu ne? diye sordu.

— Vallahi bayancığım şişenin biri çatlak da, su sızıyor, onun için iki tane koydum.

Telefonun icadı

Yaşadığımız devrin en belli başlı ihtiyaçlarından biri olan telefonu, bundan 83 yıl önce, Amerikan fizik bilgini Graham Bell icat etmiştir.

YAZAN: K. TUĞCU

EVİNİZDE otururken telefonu elinize alıyor, şehrin öbür başında bulunan bir başka eve telefon ediyorsunuz Birkaç saniye içinde bir arkadaşınızın, bir akrabanızın, annenizin veya babanızın sesini duyuyorsunuz.

Bir doktor çağırmak, itfaiyeye yangın haber vermek, uzak bir yere haber ulaştırmak, hattâ başka memleketlerde bulunanlarla sizi kolayca konuşturuyor.

Bir masanın üzerinde bir süs gibi duran bu sevimli âlet bu küçüklüğe, bu hale gelmeden önce birçok şekil değiştirdi. İncelidi, ufaldı, en güzel şekli aldı.

Bu öyle bir âlet ki kendi kendisine çalışıyor. Ne gaz istiyor, ne buhar, ne de elektrik. Evinizdeki bu minimini kutunun üstündeki sapı kaldırdığınız zaman hemen işlemeğe başlıyor. Bir yayla yukarıya kalkınca akım akıyor ve işliyor. Sapı yerine koyduğunuz zaman, sapın ağırlığı yayı bastırıyor, akım kesiliyor, telefon da işlemiyor.

Bu sapın üstünde hem ses alıcı (kulaklık), hem de ses verici (mikrofon) var. Siz, evinizdeki telefon âletinde göremezsiniz ama, onun telle bağlı olduğu merkezde bir batarya vardır. Telefon endüksiyon akımı ile işler.

Sizin ağzınızdan çıkan sözü telefon öylece konuştuğunuz insana kadar götürmez, Sizin sesiniz diyafram denilen bir tabakayı titretir. Bu titreyiş, neticesinde küçük âlet sesi elektrik dalgasına çevirir. Bu dalgalar tel üzerinden karşıdaki telefona kadar gider. Oradaki âlet de sizin telefonunuzda olduğu gibi, elektrik titreşimlerini, ses titreşimlerine çevirir. Elektrik dalgası yine ses haline gelir. Bu sizinle o konuştuğunuz insan arasında o kadar çabuk gider gelir ki, hiç bir bekleyiş olmaz. Siz bu uzun yollar arasında elektrik titreşimlerinin yıldırım hızı ile gidip geldiklerini hiç sezmezsiniz

Bu harika âleti, bundan tam 83 yıl önce Amerikalı fizik bilgini Alexandre Graham Bell icadetti, 1847 de Edimborg şehrinde doğup 1922 yılın yılında Halifax şehrinde 75 yaşında ölen bu büyük insanlığa ve medeniyete en büyük hizmetlerden birini yapmıştır.

TÜRK BÜYÜKLERİ

BÜYÜK MUSTAFA REŞİT PAŞA

Abdülmecit devrinin en büyük devlet adamı olan Reşit Paşa, Osmanlı İmparatorluğunu en tehlikeli zamanlarda Sadrazam (Başvekil) olarak idare etti. Muhtelif elçiliklerde bulunan paşa, iyi bir devlet adamı olarak yetişmiştir. Türkiye'de ilk Üniversite onun zamanında kuruldu. (Tanzimatı Hayriye) denilen ıslahat fermanını Padişah Abdülmecid'e kabul ettirdi. Kırım muharebesinde İngiltere, Fransa ve Sardunya'nın yardımlarını sağlamış ve Osmanlı devletini Avrupa devletleri arasına sokmuştur. 1799'da doğan bu Türk büyüğü 7 Ocak 1858'de öldü.

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

YILDIRIM KAPTANLA DOKTOR POLARİS GÜZEL BİR LOKANTADA AKŞAMLIKLI YEMEK YİYORLARDI...

EH.. BİR HAFTALIK İZNİ HAK ETTİM ARTIK..

38

DOKTOR NEREYE BAKIYORSUN?

YÜRÜYEN GÖLGELER

YILDIRIM ŞEHRİN SOKAKLARINDA YÜRÜYEN BU GÖLGEYE BAK.

GÖKTE BİRŞEY YOK. BU GÖLGE NE OLABİLİR?

BAK.. ACAYİP GÖLGE HAREKET ETTİ. SANKİ YÜRÜYOR..

Çizgiden Çiz

GÖKTE NE BİR CİSİM NE DE SES VAR PEKİ BU GÖLGE NASIL OLUYOR?
ANORMAL BİRŞEY. KORKUYORUM YILDIRIM..
DİKKAT!.. DİKKAT!..
YILDIRIM KAPTANI ARIYORUZ...
YILDIRIM KAPTAN ACELE MERMEZE GELİNİZ.
NE VAR DOKTOR HUER
İŞTE GELDİM DOKTOR MUHİM BİRŞEY Mİ OLDU?.
İYİKİ GELDİNİZ ÇOCUKLAR.. BENİMLE GELİN
RADARLARIMIZ BİLMEDİĞİMİZ TİP HAVA GEMİLERİNİN GELDİĞİNİ KAYDETTİ..
RADAR EKRANINA BAKIN.. GARİP UÇAKLAR 6.2 NOLU HAVA ALANINA İNİYOR.
BUNLAR ACABA HANGİ MİLLETE MENSUP?

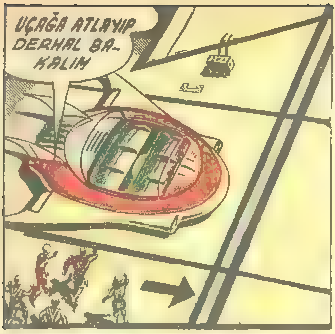
UÇAĞA ATLAYIP DERHAL BA-
KALIM

YILDIRIM KAPTAN DERHAL UÇAĞA ATLADI. UÇAK İKİ DAKİKA DA HALANDI..

YILDIRIM KAPTANLA ARKADAŞLARI BÜYÜK BİR HEYECAN İÇİNDE HAVA ALANINA İNDİLER.

BİRDEN GARİP UÇAKLARIN KAPILARI AÇILIVERDİ...

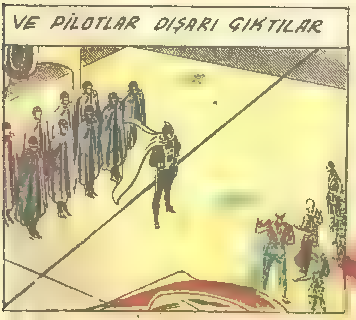
VE PİLOTLAR DIŞARI ÇIKTILAR

SAKIN KİM-
SE YERİN-
DEN KIPIR
DAMASIN.
EVET BEKLE-
YELİM VE NE
İSTEDİKLERİNİ
ÖĞRENELİM.

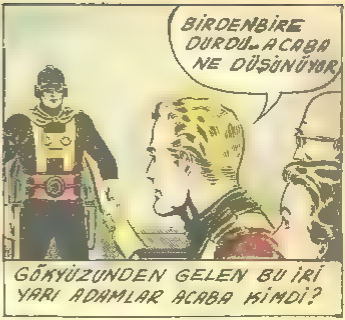
BİRDENBİRE DURDU.. ACABA NE DÜŞÜNÜYOR
GÖKYÜZÜNDEN GELEN BU İRİ YARI ADAMLAR ACABA KİMDİ?

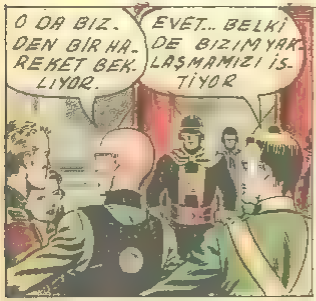
O DA BİZ. DEN BİR HA. REKET BEK. LİYOR.
EVET.. BELKİ DE BİZİM YAK. LAŞMAMIZI İS. TİYOR

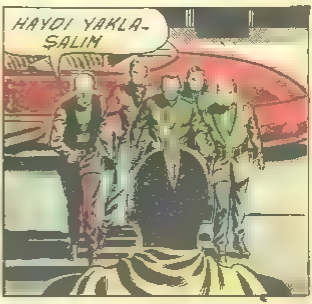
HAYDİ YAKLA. ŞALIM

DURUN ACE..EYE LUZÜM YOK

HER İHTİMALE KARŞI SİZ BENİ KORUYUN.. BEN GİDİP KONUŞACA. ĞIM..

KİM OLDUKLARINI BİLMİYORUZ YILDIRIM DİKKATLİ OL..

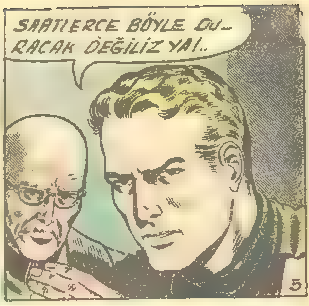
SAATLERCE BÖYLE OTURACAK DEĞİLİZ YA!..
5

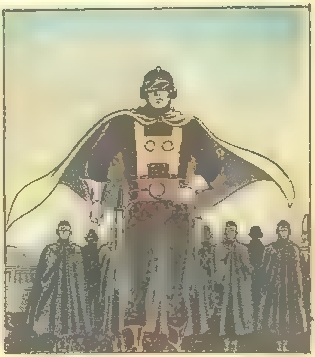

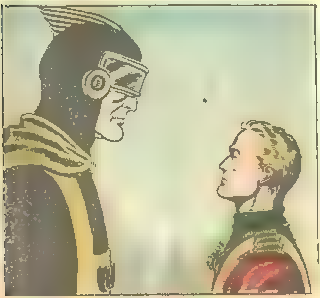

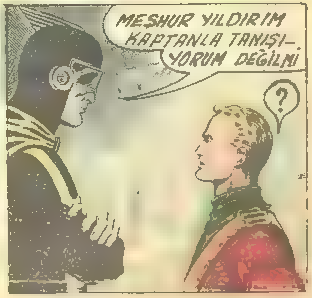
MEŞHUR YILDIRIM KAPTANLA TANIŞIYORUM DEĞİLMİ
?

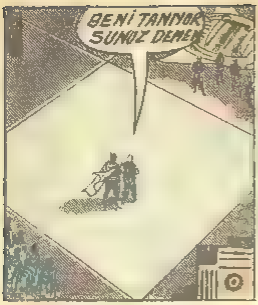
BENİ TANIYOR SUNUZ DEMEK

SİZİN VE DÜNYANIZ HAKKINDA ÇOK ŞEYLER BİLİYORUM.

ŞU HALDE KİMSİNİZ NERDEN GELDİNİZ NE İSTİYORSUNUZ?

İSMİM KARO'DUR. DÜNYANIZA BİR TEKLİFLE GELDİM. EĞER KABUL EDERSENİZ KURTULURSUNUZ.

AKSİ HALDE HEPİNİZ ÖLÜRSÜNÜZ.

BU DA NE DEMEK! DÜPEDÜZ BİZİ TEHDİT Mİ EDİYORSUNUZ

Benim Babam

YAZAN: KEMALETTİN TUGCU

— 1 —

BÜYÜK BABAM içini çeke çeke beni teselli ediyordu:

— Artık ağlama Orhan! Ölüm annen için bir kurtuluştu. Ben onun babası olduğum halde bu ölümü bekliyor, bir an önce ölüp kurtulmasını istiyordum. Bak artık ne o bitmez tükenmez inilitler, ne o kıvranmalar, o haykırmalar var. Şimdi derin bir rahatlığa kavuştu.

Evet, bunları ben de biliyordum. Fakat ne de olsa annemdi. İyi olamıyacak bir hastanın durup dinlenmeden, gece gündüz ağlıya ağlıya kıvranmasını istenemezdi. Bir gün daha yaşamak, bir gün daha acı çekmek demekti.

Evde bakılmadığı için hastahanere kaldırılmış, nihayet öldüğü haberi verilmişti.

Benim artık annem yerine, kocaman bir mezarlıkta, bir toprak tepeciği bulunuyordu. Oraya büyükbabamla beraber gitmiş, onu toprağına yerleştirmiş ve sonra kendi kendime bırakarak dönmüştük.

Büyükbabam beni üç gün evinde alakoydu. Fakat o kadar fakir bir adamdı ki, küçücük tekaüt aylığından temin ettiği bayat evinin yemeğine ben ortak olunca, teyzem olan dul kızı ve torunu ile aç kalıyorlar demekti.

Nihayet babamın yanına dönmeğe mecbur oldum. O zamana kadar bana karşı bir baba sevgisi göstermiyen bu adam, annemin hastalığı sırasında çok defa eve gelmemeğe başlamıştı.

Annemi çok severdi, ama uzun süren hastalık onu bıkırmıştı. Dairesinde nöbetçi olduğunu bahane ederek bazen eve gelmezdi.

Eve geldiğim akşam babamı epeyce müteessir gördüm. Dört odalı kira evinde bir o vardı, bir de ben. Pek becerememiş olduğu halde, elinden geldiği kadar bir yemek hazırlamıştı. Yarım yamalak bir sofra kurmuş, ekmek kesmiş, bir sahana yumurta kırmış, biraz da helva almıştı.

O zamana kadar baba bildiğim adamla bu son defa yemek yiyişim oldu. Yakasını yok, sulluktan hiçbir zaman kurtaramamış olan bu adam, son zamanlarda içki içmeğe de başlamıştı.

Yine yarım şişe rakısını masanın ortasına koymuş, bir iki kadeh üst üste içmiş ve bana:

— Sen yemeğini ye, demişti. Ben kalanını tekrar ısıtırım.

Benim canım birşey istemiyordu. O evde, iyilik zamanlarında, bütün sefaletle güreşir gibi, hiç durmadan iş görem, gece yarılarına kadar mutfaktan çıkmayan annemin ayık seslerini duyar gibi oluyordum.

İçimde sebepsiz bir korku olduğu için, babamın yanından da pek uzaklaşmıyordum. İç tikçe yüzü kızarıyor, durmadan sigara yakıyordu.

Birden bana seslendi.

Orhan, dedi. Senin de babaoğul gibi değil, şurada bir arkadaş gibi konuşmamız lâzım geliyor. Bugün ondört yaşında bir erkek çocuksun. Henüz çocuk sayılırsın ama, zaman ve durumuz büyük bir adam gibi düşünmeni icab ettiriyor.

Bir kadeh daha içti. Yüzüme uzun uzun baktı:

— Ben senden memnunum Orhan, dedi. Bugüne kadar bana hiç karşı gelmedin. Sana bir baba gibi bakmadım. Sana hiç bir şey yapmadım. Hep annen baktı. Bilirsin ki elimde, avucumda birşey yok. Talihsiz bir insanım. Annen çok severdim. Varsa, Allah günahlarını affetsin, O da bana karşı büyük bir sevgi besledi. Benim için zengin bir hayatı tepti. Kocakarı bırakıp benim fakir evime geldi ve güle doldurdu.

— Sen benim asıl oğlum değilsin!

OTURUP KONUŞALIM.. SAKIN BANA BİRŞEY YAPMAĞA KALKIŞAYIM DEMEYİN.
ŞAYET BÖYLE BİRŞEY YAPMAĞA KALKIŞIRSANIZ ADAMLARIM DÜNYANIZI MAHVEDERLER
7
HEP BERABER MERKEZE DÖNDÜLER
YILDIRIM KİM BU ACAYİP ADAM.. NE İSTİYOR.. NEREDEN GELDİ?
SABIRLI OLUN BAYAN DOKTOR. BİRKAÇ DAKİKAYA KADAR HER ŞEYİ ÖĞRENECEKSİNİZ
MERKEZ BİNASINDA
BEN MİTİVOR, GEZEGENİNDEN GELİYORUM... SİZE ÇOK BÜYÜK BİR TEHLİKEYİ HABER VERECEĞİM..
BİRŞEY SAKLAMAĞA ÇALIŞACAĞIM SİZE!
BIRAK KONUŞMASINI YAPSIN

SİZE SADECE SONU HATIRLATAYIM. Kİ DÜNYANIZ BIR DÖĞMEYE BASMAKLA ANİDE MAHVOLA-BİLİR

BİZİM GEZEGENİMİZ BİR DİKTATÖR OLAN ATALON UN ELİNE GEÇTİ. ŞİMDİ DE DÜNYAYI ELİNE GEÇİR-MEYİ TASARLIYOR..

OLACAK ŞEYMİ BU BUNU NA-SIL YAPA-CAK ACABA?
DÜNYANIN BİR ÇOK YERLERİNE GİZLİCE HİDROJEN BOMBALARI KOYDU.

ÇOK DEHŞETLİ OLAN BU HİDROJEN BOMBALARINI PATLATIRSA FELÂKET.. SİZE YA ÖLÜN YA TESLİM OLUN DİYECEK...

MÜDAFAA SİSTEMİMİZ ÇOK KUVVETLİDİR. DÜŞMAN ARAMIZA ÖYLE KOLAY-CA GİREMEZ.

YA!. FAKAT BİZİM GELİŞİMİZE MANİ OLAMADINIZ.
ÇOK DOĞRU SÖY-LİYOR.. SADECE GÖLGELERİNİ GÖREBİLDİK.
GELECEK SAYIDA:
DÜNYA YOK OLACAK

MERCAN

BUNDAN yüzlerce yıl evvel, Ege Denizi sahillerinde mermer bir saray vardı. Bu saray okadar büyüktü ki, önünden gemi ile geçenler hayretle bakarlardı.

Bu sarayın içinde, bir prenses yalnız başına yaşardı. Prensesin güzelliği dillerde destan olmuş, şöhreti tâ Avrupa'ya, Asya'ya yayılmıştı.

Çiçekleri pekçok seven Prensesin yegâne emeli, hiç olmazsa bir çiçeği elde geçirmekti.

Bu arzusuna kavuşabilmek için, dünyanın her tarafından gelen seyyahları saraylarında misafir ediyor, böyle bir çiçeğin mevcut olup olmadığını öğrenmek istiyordu.

Birgün, sıcak memleketlerden gelen bir ihtiyar:

— Ben böyle bir çiçeğin mevcut olduğunu biliyorum, dedi. Birgün, bir balıkçının elinde bir dala tesadüf ettim. Yıllardan sonra aynı kulübenin önünden geçerken, aynı dalı eski tazeliği ve canlılığı ile gördüm. Balıkçı bu dalı, şiddetli bir fırtınadan sonra denizin kenarında bulmuş, İstediği kadar para verip satın almak istedim, razı olmadı.

Prenses sevincinden elleri-ni çırparak:

— İşte, benim aradığım çiçek odur' diye bağırdı.

Ertesi gün, prensesin bu arzusu bütün şehir halkına duyuruldu. Bu hiç olmayan çiçeği getiren, prenseyle evlenecek, yola çıkıp da getiremiyen ise, bu diyardan uzaklaştırılacaktı.

Bir balıkçının oğlu bu işe razı oldu. Çünkü, prenses bir gün denizin kenarında görmüş, âşık olmuştu. Ne olursa olsun bu çiçeği bulup prenseyle evlenmeye azmetti ve yola çıktı.

Yıllar geçti, bütün dünyayı dolaştı, fakat prensesin istediği çiçeği elde edemedi.

Bir gün deniz kenarında kederli kederli dolaşırken, başının üstünde bir gürültü koptu. Bir de ne görsün, kanatlı bir ejderha, güzel bir deniz kızını kovalamıyor mu? Hemen kılıcını çekti ve uzun bir boğuşmadan sonra ejderhayı öldürdü.

Mutlak bir ölümden kurtulan deniz kızı, delikanlının yanına gelerek:

— Size hayatımı medyunum, dedi. Bu minnetimin şükranı olmak üzere size şu gerdanlığımı vereyim. Bunu boynunuza takınca, istediğiniz kadar denizin derinliklerine inseniz boğulmazsınız.

Delikanlı:

— Teşekkür ederim, deniz kızı, diye cevap verdi. Böyle birşey bana hakikaten çok lâzımdı. Çünkü hiç solmayan çiçeği arıyordum, fakat toprak üstünde bulamadım. Belki denizin dibindedir.

Deniz kızı:

— A... diye bağırdı. O sizin aradığınız çiçek değil, bir mercandır. Benimle birlikte denize gelin, sizi kraliçeye tanıtayım. Belki o bulur.

Birlikte denizin dibine daldılar. Kraliçenin sarayına vardıkları zaman, delikanlı, bütün bahçenin solmaz çiçeklerle dolu olduğunu gördü. Kraliçe ona prensese götürmek üzere, istediği kadar solmayan çiçeklerden verdi.

Delikanlı, bir demet çiçeği kucaklıyarak bir hamlede denizin üstüne çıktı ve atına binip prensesin memleketine döndü.

Prenses çiçeklere kavuşmuş, muradına ermişti.

Kırk gün kırk gece düğün yaparak evlendiler.

İşte, böylece «solmayan çiçek» arzusuyla tesadüfen bulunan mercan da bütün dünyaya yayıldı ve en kıymetli taşlardan birisi oldu.

Prenses çiçeklere kavuşmuş, muradına ermişti.

REŞAT NURİ GÜNTEKİN

Kimdir?

1892 de İstanbul'da doğdu. Babası Doktor Nun Bey'dir. İzmir'de Fransız Frerler mektebinde okudu. Üniversitenin Edebiyat Fakültesinden mezun oldu. Liselerde edebiyat, öğretmenlik, müdürlük yaptı ve Maarif Vekâleti Umum Müfettişi oldu. Çanakkale'den mebusluğa seçildi. İlk şöhret kazandığı eseri Çalıkuşu olduğu için Reşat Nuri Güntekin, Çalıkuşu yazarı diye de anılır. Çok güzel romanlar, hatıralar, eserler ve tercümeler bırakmıştır. Ayrıca küçük hikâyeleri de vardır. Daha değerli eserler vereceği olgunluk çağında, 7 Aralık 1956 da öldü.

Babamın gözlerinden bir iki damla yaş tekerlendi. Ben hıçkırmağa başladım. Zaten bahane arıyordum. O bir sigara daha yaktı.

— Burada ağlaşacak değiliz, dedi. Sana söyliyeceğim çok mühim bazı şeyler var. Bak, iyi dinle. Bundan sonra sen bana bir yüksün, ben de sana bir yük. Sen asıl babanın yanına gideceksin.

Asıl babam mı?

Necdet Bey acı acı güldü:

— Evet Orhan, dedi. Sen benim asıl oğlum değilsin. Sen iki yaşında geldin bu eve. Annen benden evvel bir başkasıyla evlenmişti.

Yalan, diye haykırmak istiyordum. O, devam etti:

— İyi dinle beni. Annen, bir aileye gelin gitti. Fakat külbüyük babanın zoru ile zengin çükten beri birbirimizi sevdiğimiz için ilk kocasına bir türlü ısınamadı. Nihayet ayrıldı ve seni de alarak bana geldi. Nüfus kâğıdındaki ismin ne olduğuna dikkat etmedin. Çünkü annen sağlığında senin bundan haberin olduğunu istemiyordu. Nüfus kâğıdında babanın adı yerinde Vedat yazılıdır.

Necdet Bey cebinden nüfus kâğıdını çıkarttı [illegible]. O anda o kadar yabancılaşmıştı ki, zaten bana karşı çok soğuk olan bu adamın şimdi busbütün uzak [illegible] görüyordum. [illegible]

[illegible] çocuksun ama senin oğlum değilsin, dedi. Senin için bu koca eve kara [illegible] Hem [illegible] Nüfus kâğıdını [illegible] Ben bu [illegible] telefonla konuştum [illegible] gelip seni buradan alacaklar. Ben [illegible] gideceğim. Ev [illegible] ve [illegible] Ev bırakıyorum. Kardeşimin yanında oturacağım.

Bana son sözü de şu [illegible]

— [illegible] Eşyanı topla, eski bavula koy. Seni almağa [illegible] giderken beraber götür. İşte bu kadar, Orhan Bey. Haydi Allah size rahatlık versin!

Bana [illegible] Ben elini öpmek istedim, fakat o öptürmedi, elimi sıktı ve ben üst kata çıkarken arkamdan bakmadı bile.

Yukarıya çıktığım zaman karanlıkta annemin bir oda kapısını açarak karşıma çıkacağını sanıyordum. Korkum geçmişti. Zavallı anneciğimin dirilip karşıma çıkmasından korkar mıydım ki?

Onların yatak odasına bitişik olan odama girdiğim zaman etrafıma bakındım. Dudağım büküldü. Koşarak üstünde yattığım divana kapandım. Hıçkırarak ağladım.

Bu gözyaşları saatlerce devam etti. Boğazım şişmiş, acımağa başlamıştı. Kalkıp oturdum, etrafıma bakındım. Yıllık [illegible] eski [illegible], [illegible] çamaşırlarım [illegible]

Hemen [illegible] ortmasını [illegible] bunları [illegible] da duran annemin sandığını açarken bana darılacakmış gibi üzülüyordum. Bu sandıktan naftalin ve lâvanta çiçeği kokusu geliyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

HER HAFTA BİR İLİMİZ

KARS

Kars'ın dağ köylerinden biri.

Yurdumuzun kuzey-doğu sınırında Kars adlı bir ilimiz vardır. Kars şehri aynı zamanda bu ilin merkez ilçesidir. Kars, bütün tarih boyunca olduğu gibi bugün de askerlik bakımından çok önemli bir yerdir. Çünkü Kafkasya'dan Anadolu'ya, Anadolu'dan Kafkasya'ya gidebilen [illegible] yolun ortasında, etrafa hâkim bir tepe üzerinde bulunur.

[illegible] yüzünden yüksekliği 1740 metredir. İklimi çok serttir. Hele kışları çok sert ve uzun olur. Şubat başlarındaki Gâle yaylarında soğuğun sıfırın altında 40 dereceye kadar düştüğü olur. Bu mevsimde yollar karla kapanır ve gıdaı pek az [illegible] yapılır.

Kars çok eski bir şehirdir. Romalılar devrinde adı Horse idi. Sonradan bir zaman Selçuk Türklerinin, bir zaman İranlıların elinde kalmıştı. Büyük Türk kahramanı Yavuz Sultan Selim'in Çaldıran Zaferi üzerine Osmanlı Türklerinin eline geçen Kars, yüzyıllarca büyük bir Türk şehri olarak kaldı.

1877 yılında Ruslarla yapılan bir savaşta düşman eline geçmiş [illegible] kahraman Kars zamanından İstiklâl Savaşına kadar Rusların elinde kaldı. İstiklâl Savaşı sonunda 1877 muharebesinde kaybettiğimiz topraklarla birlikte tekrar anavatana kavuştu.

Kars'ın kilimi çok sert olmakla beraber toprağı çok verimlidir. Burada çiftçilik [illegible] ve hayvancılık yolundadır. Kopan, yağ, peynir, yün, yapağı, arpa, ot ve sünger taşı çıkarılır. Şehirde [illegible] yapılan [illegible] dır.

1955 tarihinde yapılan nüfus sayımında Kars ilinde 488.[illegible] kişi bulunduğu anlaşılmıştır. [illegible] 18.[illegible] [illegible]

Bu ile bağlı ilçeler şunlardır: Ardahan, Arpaçay, [illegible], Digor, Göle, Hanak, Iğdır, Kağızman, Posof, Sarıkamış, [illegible], Tuzluca.

ŞEREF

KÖŞESİ

Remzi EREN ☆ Akşehir, Yenimesd İlkokulu, S. 5, No. 234

Semra EREN ☆ Akşehir, Yenimesd İlkokulu, S. No. 82

[illegible] ☆ Malatya Sümer İlkokulu, S. 4 B, No. [illegible]

Tunçalp KALYON ☆ Erzurum Tutunat İlkokulu, S. No. 268

Ender Aydoğmuşlar oğlu ☆ Beşiktaş, Bayramoğlu O. S. 5

İzzet TEKKAYA ☆ Adana, M. Menmucat İlkokulu Sınıf 5 A

Gürgün AL MGİL ☆ Üsküdar İ. Selim İlkokulu A. 199

Filiz ÇELEP ☆ Üsküdar, Atatü I. Halk İlkokulu Sınıf 4

Sumru KILDIŞ ☆ Sivas, Selçuk İlkokulu, Sınıf 5/C, No. 259

Mehmet AKIN ☆ Ankara, Ulus İlkokulu, Sınıf A, No. 95

Ali HIZAL ☆ Kartal Pendik İlkokulu Sınıf 5 No. 421

Nevzat DALKIRAN ☆ Saraybosna İlkokulu Sınıf 5 No. 232

Özkan SÖNMEZ ☆ Cevizlik Atatürk İlkokulu S. 5. No. [illegible]

Tahsin DURMUŞ ☆ Zonguldak, Gazi İlkokulu S. No. 458

Ahmet BAYDAR ☆ İskenderun, İnönü İlkokulu, S. 2, No. [illegible]

Yalçın Orrhanerz ☆ Elazığ Dumlupınar İlkokulu 4. No. [illegible]

Ali ÖZTOP ☆ Uşak Gazkemer İlkokulu Sınıf 4 B. No. 42

Gülseren KAYA ☆ Küçükköy İhsan Sungu İlkokulu 5 No. [illegible]

Nazmi KOÇAK ☆ Cumhuriyet İlkokulu, Sınıf [illegible]

İsmail Yurtsever ☆ Çatalca İlkokulu, Sınıf 4/A, No. 192

İlhan OKTEN ☆ Sınıf 4/B, No. 435 Çatalca, Bahşayiş

Sema GÜRDİNÇ ☆ İlkokulu, S. 5, No. 1 İst. Samatya İlkokulu,

Ender AYALP ☆ Kartal, Ahmet Rasım İlkokulu, 3, No. 316

Yavuz İNCE ☆ Ankara, Kavaklıdere İlkokulu, 4/C, No. 476

TOP Niçin Yuvarlaktır?

YAZAN : SULHİ GARAN

ÇOCUK HAFTASI okuyucularım merakla soruyorlar:

«Futbol, basketbol, voleybol, hentbol maçlarının oynandığı toplar niçin yuvarlaktır?»

Yalnız onlar mı? Tenis, vaterpolo (sutopu) beyzbol topları yuvarlak değil mi? Fakat bunlara mukabil rugbi ve Amerikan futbolunun topları küreden başka [illegible] gibi, fakat daha büyüktür.

Oynandığı oyunun adını taşıyan topların şekil, ağırlık ve ölçüleri o oyunun nizamları tarafından nası kabul edilmişse öyledir.

Gazetelerin spor sütunlarındaki tahmin yazılarını okumuşsanız görmüşsünüzdür.

Bir maçın neticesini peşin görmeye çalışan yazı sahibi makalesini, futbolcu ve idareci, kendisine sorulan sualin cevabını, ekseriya şöyle bağlar:

"Top yuvarlaktır"

— Yuvarlak değil de dört köşe olsa, maç ne çeşit veya bu neticenin tahminini yapanlar başka türlü düşünürler mi dersiniz? Sanmıyorum.

O halde topun küre şekli ile neden bu kadar uğraşılır bilmem.

Bence üzerinde durulacak şey bir sporun yapılacağı vasıtaların şekli yerine o vasıtayı gayeye en uygun tarzda kullanmak ve sporu sportmence yapmak olmalıdır.

«Her topun içi hava ile mi doludur?»

Şüphesiz hayır. Fakat futbol, voleybol, basketbol, hentbol hattâ rugbi ve Amerikan futbol topunun dışarı deri, içleri lâstik olup bunlar muayyen tazyikte hava ile şişirilir.

Eğer bu topların içine hava konulmasa, onu bizzat oynıyanları yaralıyacağı için tehlikelidir.

Fakat tenis ve kriket gibi bir vasıta ile oynanan toplar, doğrudan doğruya insanlara zarar veremiyeceğinden bu sporların topları hava ile şişirilmez. Kaldı ki çapça küçük ve ağırlıkları az, yani hafif olan bu toplar oynıyanlara temas etse dahi büyük bir hasar meydana getiremezler.

«Hangi sporun hakemliği daha güçtür.»

Bütün spor nevilerine şâmil olmak üzere hakemlik hem kolay hem de zordur.

Fakat dünyaya çok yayılan sevilen hattâ birçok memleketlerde üzerinde resmen bahis tutuşulan futbolun hakemliği, diğer sporlarınkine nazaran daha güçtür.

«Hakemler bir karar verdikten sonra, bu kararlarının hatalı olduğunu sonradan anlarlar mı?»

Anlayabilirler. Şu kadar ki, meselâ futbol, basketbol, hattâ hentbol gibi daima topun yanında bulunulması gereken sporlarda hakemler de oyuncular gibi topu takip edeceklerinden, koşarken bir hata görmek bu hatayı hangi taraf oyuncusunun yaptığını süzmek ve ona göre ceza vermek kolay değildir.

Bu itibarla kaidelere uygunsuz hareketleri tam vaktinde tecziye etmeleri gereken hakemler elbetteki [illegible] ak sak bir karar verebilirler.

Oyuncular nasıl mühim bir fırsattan istifade edemeyip sayı yapmayı kaçırırlarsa hakem de bir kaide hatasını gözünden kaçırabilir yahut aksi şekilde cezalandırır.

Hakemlikte mühim olan şey, neticeye müessir hata yapmamak ve maç kaidelerini yanlış tatbik etmemektir.

Bunun için sadece iyi niyet sahibi olmak ve oyun kaidelerini lâyıkiyle bilmek kâfi gelmez. Nefes kifayeti tam antrenman üzerinde bulunmamak, sürati intikal ve bâdireyi tesbit ve en doğru şekilde karar vermek gerekir.

«Dünyanın en iyi futbol hakemleri nerededir?»

İngiltere'de.

«Basketbol hakemleri?»

Birleşik Amerika'da.

«Dünyanın en büyük stadı hangi memlekettedir?»

Brezilya'da.

«Bizim en büyük stadımız, İstanbul'daki Mithatpaşa mıdır?»

Hayır. Memleketimizin hatta en büyük stadı Ankara'da [illegible] 19 Mayıs Stadı ismiyle anılmaktadır. Bu stad geçen yıl yapılan tadilâttan sonra 40 [illegible] Mithatpaşa Stadının istiap haddi [illegible] 30.000 dir.

«En büyük kapalı salonumuz?»

İstanbul'daki Spor ve Sergi Sarayı. Burası 8.000 seyirci almaktadır.

TARİH YAPRAKLARI

11 Şubat 1920	Maraşı daha fazla işgal altında bulunduramıyacaklarını anlıyan Fransızlar Ankara hükûmeti ile bir anlaşma yaparak Maraşı terkederek Suriye'ye geçer.
12 Şubat 1821	Türk hâkimiyeti altında bulunan Yunanlılar «Patras Vak'ası» adı verilen bir isyana başladılar. Bu isyandan sonra Yunanlılar hürriyet bir millet oldular.
1869	Osmanlı İmparatorluğunun en büyük ve kıymetli devlet adamlarından olan Dr. Keçecizade Mehmet Fuat Paşa bu tarihte vefat etmiştir.
[illegible]	Türk şair ve edebiyatçılarından Cenap Şahabettin vefat etti.
13 Şubat 1878	Birinci Meşrutiyetle birlikte açılan Osmanlı Millet Meclisi 13 Şubat 1878'de kapatıldı. Tekrar Padişah idaresi hâkim oldu.

EĞLENCE BULMACA

Buradaki şekli bir tek çizgi ile ve kaleminizi kaldırmadan çizebilirsiniz. Çizgilerin birbirini kesmemesine çalışarak bir kere deneyin

(Halli kısı sayfada)

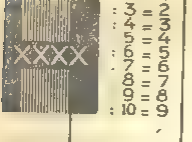

Resimdeki XXXX yerine dört rakamlı öyle bir sayı bulun ki, bulduğunuz sayı 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 a bölündüğü zaman 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, ve 9 çıksın. Acaba bu sayı kaçtır?

(Halli kısı sayfada)

★

SICAK

— Bir motor mu almak istersin, yoksa bir kotrami?

— Tabii motor'

— Niçin?

Çünkü kotrada o kadar heyecan yoktur. En çok ciacak şey devrilip batmaktır. Fakat motorla öyle mi ya! Açılırsın. Gidersin. Bir de bakarsın ki benzin bitmiş. Denizin ortasında kalırsın. Veya hızlagiderken birşeye çarpıp parçalanırsın. Yahutta benzin deposu alev alır, yanarsın! Nekadar çok heyecan değil mi?

GÖZE GİRMEK

Annesi okuldan gelen Şeyda'ya sordu:

— Evladım, öğretmenin gözüne girebiliyor musun bari?

— Tabii anneciğim. Hergün bir sıra önde oturturuluyorum.

KAYBOLMUŞ

Sevim böreği çok severdi. Yemek odasında kimsenin bulunmadığı bir gün büfeyi açıp börek tabağını çıkardı. Tam alırken annesi içeri girdi

— Yakaladım Sevim . Demek hırsızlama yapıyorsun ha?

— Vallı hi değil anneciğim. Kurşun kalemim kayboldu. Evin her tarafını aradım, yalnız börek kavanozu kalmıştı. Şimdi oraya bakıyorum.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 38 CİLT: 2

11 ŞUBAT 1939

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:

CELAL DEMİRAY

Hazırlayan

OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi No. 36

İstanbul

Telefon. 22 37 14

Basıldığı yer

TÜRKİYE BASIMEVİ

Klişe- Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı: 75 kuruş. Yıllık abonesi (52 sayı) 390 alı aylığ 195 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır İlânın şeklini sahiz tirader.

TÜRKİYE YAYINEVİ

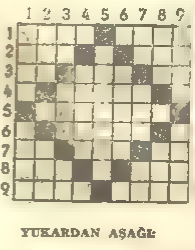

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Deniz kıyısındaki ev, akıntı kaybetmiş. 2 — Heyazlı, tersinden okunursa satılacak şey, 3 — Bir nota, tersinden okunursa bir meyvam. bir nota daha 4 — Tersinden okunursa tüccar 5 — Bir çeşit koyun. 6 — Tersinden okunursa İstanbul'u alan Türk komutanı, 7 — Beyaz, teknik, bir nota. 8 — Demiryol, dost. 9 — Kün içi, küçük orman.

SOLDAN SAĞA:

1 — Delik kapayan, alıveriş aracı. 2 — Bir erkek adı, çabucak yanar 3 — Bir nota, tersinden okunursa eski zaman oteli, bir fena haykırış, 4 — Şık. 5 - Bir yiyecek. 6 — Zorlu. 7 — Yabancı, hile bilmeyen, tersinden okunursa rey 8 — Söz, geniş değil. 9 — Namazda öne geçen, sual.

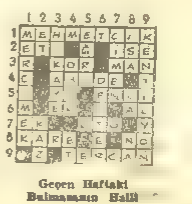

Geçen Haftaki Bulmacanın Halli

EZOP'TAN HİKAYELER

Çeviren: Özey Süsoy

ASLAN VE KURBAĞA

Aslan yanında bir yerde acayip bir ses işitti, kimseyi görmeyince de ürktü. Tekrar dikkatle etrafına kulak verdi. Ses devam ediyordu. Ormanlar titrah korkuyla ürperdi. Nihayet gölden bir kurbağanın çık-

bığını ve sesin de ondan geldiğini anlayınca hemen bu ufacık hayvanın üzerine atladı, onu parça parça etti.

BÜYÜK SÖYLEYEN BÜYÜK YANILIR.

YEMLİKTEKİ KÖPEK

Köpeğin biri samanla dolu bir ahırda uzanmış yatıyordu. Çok aç bir öküz ahıra yaklaştı, samanlardan yemek istedi. Köpek yerinden fırladı, havlayarak

öküzün samanlara dokunmasına müsaade etmedi.

Öküz, «Hain hayvan» dedi. «Bu samanı kendin yiyemezsin, başkalarının yemesine de müsaade etmiyorsun.»

YAŞA VE BIRAK YAŞASINLAR.

— Rica ederim, fazla üzerime varmayın!

★

OKUL BAHÇESİNDE

— Yeni bir bisiklet almışsın, tebrik ederim.

— Ne münasebet, kim söylemiş?

— Kardeşim!

— Ona hangi budala söylemiş?

— Senin kardeşin!

DOKTOR ÜNÜK diyorki

KARACİĞER

Dr TURAN HATİBOĞLU

Vücudümüzün en mühim uzvu olan karaciğer, hem depo, hem de süzgeç vazifesini görür, hayat için elzem olan bazı önemli maddelerin yapılmasını sağlar.

Safra nerede yapılır ve vazifesi nedir?

Karaciğer hücresinin en mühim vazifelerinden biri de safra yapmaktır.

Safra, yağ hazmında vazifelidir, şayet safra olmazsa yağlar proteinlerin üzerini kaplar ve proteinleri hazmettirecek olan tripsin onlara tesir edemez ve dolayısiyle proteinler de hazım olmaz.

Karaciğerin süzgeç vazifeleri nedir?

Karaciğer barsaklarda emilmiş bulunan bir süzgeç gibidir, barsaklardan hazmolunan bütün maddeler önce karaciğere gelirler, bunların içinde bulunan çok zehirli maddeler karaciğerde tutulur ve diğer bazı maddelerle birleştirilip onlar zararsız hale getirilir. Bunların arasında zehirli birer madde olan bakır, manganez gibi zararlı maddeler bu uzuvda tutulur veya safra yolu ile barsağa verilerek vücuttan çıkarılması temin edilir. Fenol, kresol, indol gibi zehirli maddeler zehirsiz hale getirilir. Amonyak ve CO gazını birleştirip üre yapar ve vücuttan atılmalarını sağlar.

Karaciğeri çıkarılmış insan yaşar mı?

Karaciğeri çıkarılmış insan yaşayamaz, zira vücudümüzün enerjisini temin eden ve Karbohidratlardan meydana gelen glikojen karaciğerde depo edilir. Karaciğer çıkınca kana geçerek kan şekerini hasıl eden ve bu suretle de gereken enerjisi temin eden bu maddede yok olur.

Karşı sayfadaki şekil Bulmacanın halli

Karşı sayfadaki şekil Bulmacanın halli

2519

BİLGİ KÖŞESİ

Çillere sebep olan nedir?

Çiller, düzgün bir yanık ten temin eden melaninden farklı bir boyanın varlığında meydana gelirler. Ufak lekeler halinde yerleşen ve yayılma kabiliyeti olmıyan bu zarımtırak boya, çil basması dediğimiz olaya yol açar. Bazı kimseler güneşte hem yanarlar, hem de çillenirler. Çillerin içindeki boya, saçların kızıl olmasına sebep olanın ve bazı gözlerde kırmızımtırak ve, ya zarımtırak noktalar halinde gözükenin aynıdır.

Bazı kimselerin derisi neden her zaman koyu renklidir?

Güneşte yandıkları zaman, açık tenli kimselerin derisinde teşekkül eden kahverengi boya, diğer bazı kimselerin derisinde her zaman için pek bol miktarda var olabilir. Koyu tenli kimseler, ebeveynlerinden, melaninni bol bir deri tevarüs etmişlerdir. Böyleleri umumiyetle dünyanın sıcak ve güneşli kısımlarında yaşarlar. Afrika zencilerini, Hindistan ile Seylân'ın yerlilerini misal olarak gösterebiliriz. Bu gibi kimselerde koyu renk deri, güneşin kavurucu ışınlarına karşı bir müdafaa tertibatıdır. Bununla beraber kuzey ülkelerinde yaşıyan oldukça koyu tenli insanlar da vardır. Meselâ, Amerikanın kızılderilileri ve Eskimolar.

Nasır nedir?

Ellerdeki veya ayaklardaki deri fazla ovuşturulur veya tazyik görürse, içindeki canlı hücreler, altlarındaki yumuşak dokuları korumak üzere büyür ve çoğalırlar. Bazan eller ve ayaklarda görülen nasır kadar katı nokta veya sathılar bundan ileri gelir. Fakat bazan hücreler, dışarısı yerine içeriye doğru gelişmek hatasını işlerler. O zaman altlarındaki nazik dokuları tazyik ederler ve bu suretle ıstıraplı bir nasır teşekkül etmiş olur.

Her kimsenin saçı başka türlü müdür?

Öyle gözüküyor. Her saç telinin yapısındaki binlerce hücre öldüğü zaman, mikroskop muayenesi sonucunda bunların, başka herkesinkinden farklı bir şekilde dizili oldukları göze çarpar. Bu metod, parmak izlerinin bulunmadığı vak'alarda canilerin teşhis edilmesinde kullanılmıştır.

2

YIKANIR MAVİ

Parker Quink

lekeleri çıkar!

ILIK SU VE SABUN, yıkanır mavi Parker Quink lekelerini, parmaklardan ve kumaşlardan kolaylıkla çıkarır. Lekeden kaçınıyorsanız yıkanır mavi, yazınızın sabit kalmasını istiyorsanız mavi-siyah Quink mürekkebini kullanınız.

SOLV-X ihtiva eden yegâne mürekkep

ACAR ve AHTAPOT

BU SAYIDA:

Telefonun İcadı
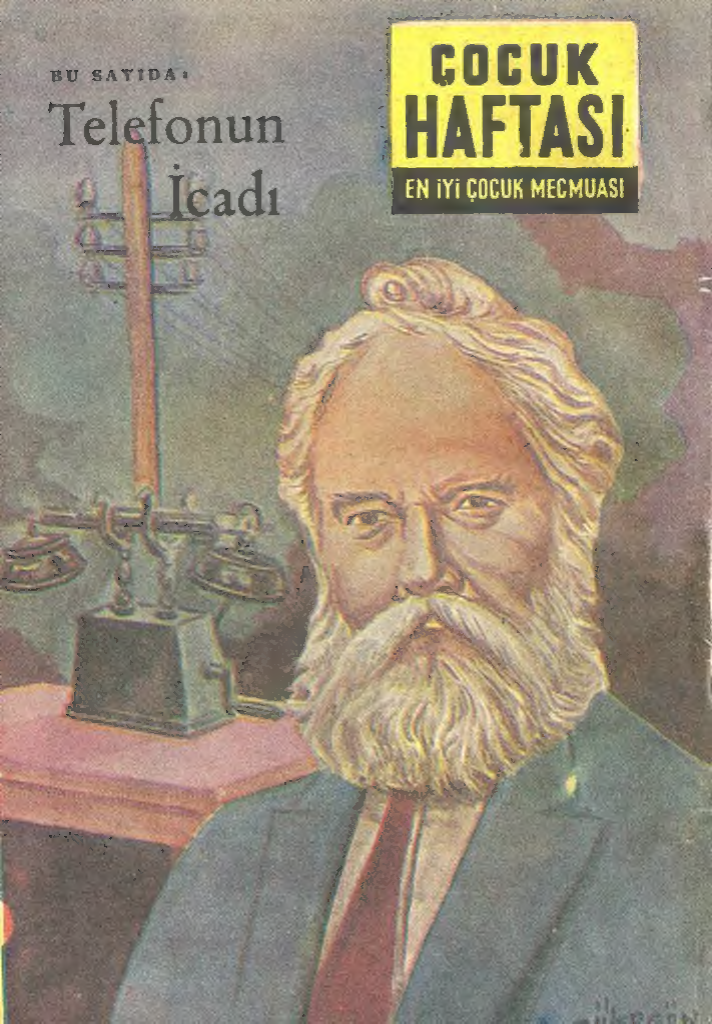
ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI